

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
51/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. április 26.

A C-472/10. sz. ügyben hozott ítélet
Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság kontra Invitel Távközlési Zrt.

A tagállamok előírhatják, hogy valamely eladóval vagy szolgáltatóval szemben a fogyasztóvédelmi hatóság által indított közérdekű kereset következtében érvénytelennek nyilvánított tisztességtelen szerződéses feltétel nem jelent kötelezettséget az ezen eladóval vagy szolgáltatóval ugyanezen általános feltételeket tartalmazó szerződést megkötő fogyasztók tekintetében

Egy ilyen szabály megfelelő és hatékony eszköz a tisztességtelen feltételek alkalmazásának megszüntetésére

A tisztességtelen feltételekről szóló irányelv¹ előírja, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve.

Magyarországon a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság kérheti a bíróságtól a fogyasztói szerződésben szereplő tisztességtelen kikötés érvénytelenségének megállapítását, ha az ilyen kikötés alkalmazása a fogyasztók széles körét érinti vagy jelentős nagyságú hátrányt okoz. A magyar szabályozás értelmében valamely tisztességtelen kikötés érvénytelenségét a bíróság az ilyen közérdekű kereset alapján az e kikötést alkalmazó eladóval vagy szolgáltatóval szerződő valamennyi fogyasztóra kiterjedő hatállyal állapítja meg.

E hatósághoz számos panasz érkezett a fogyasztóktól a vezetékeselefon-szolgáltatásokat nyújtó Invitel társasággal szemben, mivel az előfizetési szerződések általános feltételei közé egyoldalúan egy olyan kikötést illesztett be, amely jogot biztosított számára, hogy a „megbízási díjat”, azaz a számlák készpénz-átutalási megbízással történő fizetésének díját utólag számlázza ki az ügyfeleknek. E megbízási díjak kiszámításának módját ugyanakkor e szerződések nem írták elő.

Mivel a hatóság úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó kikötés tisztességtelen szerződéses feltételnek minősül, a magyar bíróságtól e kikötés érvénytelenségének megállapítását, valamint a „megbízási díj” címén jogosulatlanul beszedett díjak összegének az Invitel ügyfelei számára történő visszatérítését kérte.

A jogvitában eljáró Pest Megyei Bíróság lényegében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az a magyar rendelkezés, amely lehetővé teszi, hogy valamely tisztességtelen kikötés érvénytelensége közérdekű kereset alapján történő kimondásának joghatásai valamennyi érintett fogyasztóra kiterjedjenek, összeegyeztethető-e az irányelvvvel.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság először is arra emlékeztet, hogy az irányelv arra kötelezi a tagállamokat, hogy a fogyasztók érdekének védelme tekintetében jogos érdekekkel rendelkező személyek vagy szervezetek számára lehetővé tegyék, hogy jogsértő magatartás abbahagyására való kötelezés iránti eljárás keretében bírósághoz forduljanak annak megállapítása érdekében, hogy az általános alkalmazás céljából előírt feltételek tisztességtelenek-e, illetve, hogy – adott esetben – kimondassák e kikötések alkalmazásának tilalmát. E tekintetben a Bíróság azonban hangsúlyozza, hogy az irányelv nem valamely kikötés tisztességtelen jellegének az e személyek

¹ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás: 15. fejezet 2. kötet 288. o.)

vagy szervezetek által indított eljárás keretében történő elismerése esetén alkalmazandó szankciók harmonizálására irányul.

A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy a közérdekű keresetek elrettentésre irányuló céljának hatékony megvalósítása megköveteli, hogy az érintett eladóval vagy szolgáltatóval szemben indított ilyen kereset alapján tisztességtelennek minősített kikötések ne jelentsenek kötelezettséget sem az – adott esetben – az eljárásban részt vevő fogyasztókra, sem pedig azon fogyasztókra nézve, akik az eljárásban nem vettek részt, de akik ezen eladóval vagy szolgáltatóval ugyanezen általános feltételeket alkalmazó szerződést kötöttek. Ezzel összefüggésben a Bíróság kiemeli, a tisztességtelen kikötések alkalmazásának megszüntetésére irányuló kereseteket akkor is meg lehet indítani, ha e kikötéseket e szerződésekben még nem használták.

E körülményekre figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy **a vitatott magyar szabályozás tökéletesen megfelel az irányelv azon követelményének, miszerint a tagállamok gondoskodnak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék a tisztességtelen feltételek alkalmazását.** Következésképpen, ez a szabályozás összeegyeztethető az irányelvvvel.

A Bíróság megállapítja továbbá, hogy a nemzeti bíróságok a jövőre nézve is kötelesek hivatalból alkalmazni a jogsértő magatartás abbahagyására való kötelezés iránti eljárásban megállapított érvénytelenség valamennyi következményét a célból, hogy a tisztességtelen kikötés ne jelentsen kötelezettséget az ugyanezen általános feltételeket alkalmazó, ilyen kikötést tartalmazó szerződést megkötő fogyasztóra nézve.

Végül, az Invitel vitatott kikötése tisztességtelen jellegének értékelését illetően a Bíróság azt a választ adja, hogy ez a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik. Ezen értékelés keretében a magyar bíróságnak a szerződésben szereplő valamennyi kikötés, illetve az alkalmazandó nemzeti szabályozás fényében különösen azt kell megvizsgálnia, hogy a nyújtandó szolgáltatáshoz kapcsolódó díjak megváltoztatásának okait vagy módját egyértelműen és érthetően fogalmazták-e meg, illetve azt, hogy a fogyasztók jogosultak-e a szerződés felmondására.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet teljes szövege megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499